

Рисунок 1 Принципова схема комплексу інформаційних систем

Вихідна ситуація

Розвиток і впровадження інформаційних технологій за останні десятиріччя у сфері діяльності Міністерства молоді та спорту України (далі – Мінмолодьспорт) здійснювались за децентралізованим принципом, завданням якого було вирішення локальних завдань окремих підрозділів щодо автоматизації бізнес-процесів. В результаті, було створено низку інформаційних систем, що успішно здійснюють покладені на них функції, забезпечують ефективне виконання відповідних процесів й оперують великими накопиченими обсягами даних.

Проте сучасний стан інформаційних технологій та вектор розвитку держави у рамках впровадження технологій електронного урядування та управління вимагають переходу на якісно новий рівень. Поточна інфраструктура інформаційних систем Мінмолодьспорту не дозволяє вирішувати низку стратегічних завдань національної програми інформатизації, серед яких: електронний документообіг та обмін документами в електронній формі; автоматичний захищений інформаційний обмін даними у машино-зчитуваній формі між державними інформаційними системами та використання єдиних довідників та класифікаторів; надання зручних електронних сервісів та послуг суб'єктам Мінмолодьспорту, орієнтація на потреби громадянина; консолідація даних з різних інформаційних систем та їх аналітична обробка; безумовне використання електронного цифрового підпису; моніторинг та прозорість діяльності тощо.

Відповідно, необхідним є створення рішення, що відповідає сучасним вимогам, забезпечує завершений життєвий цикл обігу інформації, формує джерела відкритої інформації, мінімізує використання «паперової інформації» та орієнтує автоматизовані процеси Мінмолодьспорту на суб'єкта – юридичних осіб та громадян.

Концепція вирішення завдання

Вирішення поставлених завдань вимагає розробки плану дій та етапів, поступове виконання яких забезпечить цілісний підхід до автоматизації та забезпечить побудову єдиного інформаційного простору Мінмолодьспорту. Іншим важливим чинником є створення та уповноваження єдиного державного адміністратора для побудови комплексного рішення щодо єдиного інформаційного простору Мінмолодьспорту і відповідних його складових. Зазначений адміністратор повинен мати багаторічний досвід адміністрування подібних рішень, досвід роботи за проектним принципом та постановки завдань у зазначеній області автоматизації, розуміти сучасні досягнення у сфері захисту інформації, електронно-цифрового підпису тощо.

Етап 1. Аналіз та оцінка рішень, що використовуються

На даному етапі має бути здійснено детальний аналіз існуючих інформаційних систем, виявлені системи, що у відповідності до нормативної документації мають бути створені, модифіковані або адаптовані до вимог чинного законодавства, сучасного стану розвитку інформаційних технологій. Багаторічний досвід компанії зі створення реєстрових систем та наявність готових уніфікованих компонентів створення типових реєстрових систем дозволяє мінімізувати час на їх розробку. Попередній перелік державних реєстрів та інформаційних систем наведено у Додатку А.

Етап 2. Побудова єдиного інформаційного простору

Даний етап, базуючись на результатах виконання попереднього етапу, має на меті підвищення рівня інформатизації галузі за допомогою запропонованих у даному розділі рішень.

Єдиний інформаційний портал

З метою забезпечення можливостей отримання персоналізованих послуг та ініціації процесів в електронній формі, концентрації необхідної інформації та отримання консолідованих відомостей

про стан виконання процесу та його результати пропонується створення **Єдиного інформаційного порталу**. Зазначений портал надасть можливість зручного та ефективного використання послуг та процесів, що здійснює Мінмолодьспорт, у електронній формі, мінімізуючи необхідність особистої взаємодії та вплив людського фактору. Серед таких послуг та процесів, наприклад, можна виділити видачу посвідчень про присвоєння відповідного спортивного звання тощо.

Забезпечення інформаційної та документальної підтримки зазначених процесів, реалізація механізмів організації інформаційного обміну, його контролю та захисту покладено на **Систему електронної взаємодії електронних документообігів та Систему інформаційного обміну**.

Доступ до персональних документів, відомостей, процесів, історії розгляду запитів тощо здійснюється за допомогою принципів та механізмів «особистого кабінету суб'єкта». Додатковими можливостями особистого кабінету суб'єкта при роботі в Єдиному інформаційному порталі є надання засобів спілкування – форум, чат, е-пошта, база знань, обробки відповідей на питання, що ставляться найчастіше, тощо.

Нормативне підґрунтя:

- Закон України «Про Національну програму інформатизації»;
- Закон України «Про адміністративні послуги»;
- Розпорядження КМУ «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні» від 13 грудня 2010 р. №2250-р.

Система електронного документообігу

З метою забезпечення автоматизованої підтримки внутрішніх процесів документування, організації роботи з проектами документів та офіційними документами, які включають в себе створення, погодження, отримання, відправку, виконання, використання і зберігання документів в поточній діяльності суб'єкта, руху документів у внутрішній структурі установи на всіх етапах життєвого циклу документа, пошуку документів та метайнформації, організації ефективного контролю виконавчої дисципліни пропонується впровадження **Системи електронного документообігу «Арт-Документообіг»**.

При складанні документів для роботи з текстом та даними найчастіше використовуються такі поширені редактори, як MS Word, MS Excel. Підтримка можливостей використання електронного цифрового підпису у зазначених редакторах реалізується засобами комп'ютерної програми «Розширення пакету Microsoft Office для роботи з електронними документами». Політиками підписання «Розширення пакету Microsoft Office для роботи з електронними документами» прозоро регулюються правила накладання електронного цифрового підпису на документ декількома підписантами. Використання сукупності функціональних можливостей «Розширення пакету Microsoft Office для роботи з електронними документами» та Системи електронного документообігу «Арт-Документообіг» надає можливості щодо створення, подальшого управління та обробки юридично значущих документів.

Для підтримки процесів обміну документами в електронній формі із СКМУ, міністерствами та органами місцевого самоврядування пропонується інтеграція **Системи електронного документообігу «Арт-Документообіг» з Системою електронної взаємодії органів виконавчої влади**.

Система електронної взаємодії електронних документообігів

З метою забезпечення організації швидкого обміну документами в електронному вигляді між територіально віддаленими підрозділами та іншими організаціями – учасниками процесів,

швидкого пошуку документів, якими обмінюються ці підрозділи та організації, зовнішнього погодження проектів, контролю руху документів між суб'єктами пропонується створення єдиного інформаційного простору шляхом впровадження рішення для організації зовнішнього документообігу між віддаленими підрозділами Мінмолодьспорту та іншими суб'єктами засобами **Системи електронної взаємодії електронних документообігів**.

Забезпечення автоматизованої підтримки внутрішніх процесів документообігу, обробки документів, руху документів у внутрішній структурі Мінмолодьспорту, швидкого пошуку документів, підвищення рівня контролю виконавчої дисципліни покладено на **Систему електронного документообігу «Арт-Документообіг»**.

Підтримка безперервності життєвого циклу документа при здійсненні взаємодії Мінмолодьспорту із віддаленими підрозділами, іншими суб'єктами, міністерствами та органами місцевого самоврядування забезпечується за рахунок інтеграції Системи електронного документообігу «Арт-Документообіг» з **Системи електронної взаємодії електронних документообігів та Системою електронної взаємодії органів виконавчої влади**.

Нормативне підґрунтя:

- Закон України «Про Національну програму інформатизації»;
- Розпорядження КМУ «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні» від 13 грудня 2010 р. №2250-р;
- Постанова КМУ «Про затвердження Типового порядку здійснення електронного документообігу в органах виконавчої влади» від 28 жовтня 2004 р. №1453;
- Постанова КМУ «Деякі питання електронної взаємодії органів виконавчої влади» від 18 липня 2012 р. № 670;

Система інформаційного обміну

З метою організації автоматизованого інформаційного обміну з віддаленими інформаційними ресурсами, такими як Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців тощо¹, пропонується побудова системи інформаційного обміну, що забезпечить оперативний обмін інформацією як у автоматичному режимі, так і з регламентованими процедурами обміну, надасть можливість швидко забезпечити обмін інформацією по горизонталі та вертикалі організаційної структури, надасть змогу обліку, контролю, моніторингу та аналізу оперативних та агрегованих даних уповноваженими особами на усіх рівнях. Система дозволяє організацію автоматичного обміну даними, приховуючи деталі структури та особливості функціонування баз даних, не вимагає значних змін існуючих інформаційних систем.

Нормативне підґрунтя:

- Закон України «Про Національну програму інформатизації»;
- Закон України «Про адміністративні послуги»;
- Розпорядження КМУ «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні» від 13 грудня 2010 р. №2250-р.

Електронна система державних закупівель

З метою спрощення, підвищення ефективності процесу державних закупівель, забезпечення прозорості процесів та протидії зловживанням пропонується створення Системи, що дозволить

¹ Єдиний Ліцензійний реєстр; Державний реєстр прав на нерухоме майно; Державний реєстр обтяжень рухомого майна; Єдиний державний реєстр виконавчих проваджень; Державний реєстр фізичних осіб-платників податків; Державний реєстр правочинів; Система електронної взаємодії електронних документообігів

здійснення процесів державних закупівель у електронній формі на спеціалізованому публічному веб-ресурсі. Безумовне використання електронного цифрового підпису, засобів журналізації, ідентифікації та розподілу прав забезпечить юридичну значимість процесів, рішень і документів.

Нормативне підґрунтя:

- Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про здійснення державних закупівель» щодо впровадження процедури електронного реверсивного аукціону».

Система ведення реєстрів суб'єктів Мінмолодьспорту

З метою забезпечення ведення інформаційних реєстрів суб'єктів, з якими взаємодіє Мінмолодьспорту (виробники, трейдери тощо), надання публічного доступу до даної інформації, у тому числі з використанням картографічних матеріалів та елементів ГІС, пропонується створення Системи ведення реєстрів суб'єктів Мінмолодьспорту.

Інформаційно-аналітична система

З метою аналітичної обробки та представлення даних з різноманітних зовнішніх та внутрішніх інформаційних ресурсів пропонується використання єдиного централізованого сховища даних, що оперуватиме виключно агрегованою та консолідованою інформацією. На підставі зібраних даних аналітичний модуль повинен забезпечити формування регламентованих та нерегламентованих звітів для підтримки прийняття управлінських рішень на вищому рівні, засоби оперативного аналізу та контролю. Побудову відповідного аналітичного модуля пропонується виконати на основі OLAP-механізмів.

Система електронного запису на прийом для отримання послуг в державних органах

Забезпечення можливості для громадян в електронній формі записатися на прийом до підрозділів Міністерства для отримання необхідної послуги. Дане рішення дозволить оптимізувати інфраструктуру надання послуг, у тому числі повністю усунути виникнення черг, знизити витрати на послуги тощо.

Система соціометричних досліджень та підтримки прийняття кадрових рішень

Реалізація механізмів проведення соціометричних досліджень в колективах різних типів та рівнів організаційних структур, з метою підтримки прийняття управлінських рішень щодо підвищення ефективності роботи підрозділів та організації в цілому, на основі: результатів соціологічних досліджень як за професійними навичками, так і за загальними якостями, результатів аналізу взаємовідносин колективу, моделювання штатних та позаштатних ситуацій в колективі тощо.

Захист інформації

З метою забезпечення захисту інформації, яка передається відкритими каналами зв'язку, та підтвердження її юридичного статусу в усіх компонентах запропонованого рішення має бути використано електронний цифровий підпис та програмні засоби захисту інформації, що мають відповідний висновок Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України. Також має бути вирішено питання захисту інформації при роботі користувачів у веб-браузерах з Порталом шляхом використання спеціалізованого засобу криптографічного захисту даних, що передаються за протоколом передавання гіпертексту.

На даний час в Україні на ринку послуг в області ЕЦП питання нормативного врегулювання вимог до форматів та структури ЕЦП вирішено не повністю. З огляду на це є необхідність в спеціалізованому програмному засобі, що забезпечить підтримку ЕЦП якомога широкого кола Акредитованих центрів сертифікації ключів (АЦСК) та буде мати здатність до розширення переліку підтримуваних АЦСК на основі єдиного інтерфейсу доступу.

Для забезпечення можливості використання ЕЦП при роботі у веб-браузерах для накладання та перевірки підпису має бути використано спеціалізоване програмне забезпечення, що не містить складних в підтримці програмних засобів.

Нормативне підґрунтя:

- Закон України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах»;
- Закон України «Про Національну програму інформатизації».

Додаток А

№ п/п	Назва
1.	Єдиний електронний реєстр спортивних споруд
2.	Реєстр національних спортивних федерацій
3.	Реєстр спортивних рекордів з визнаних в Україні видів спорту